

Sorum
KOMMUNE

Kommunedelplan for folkehelse, idrett og fysisk aktivitet 2011-2022

Med handlingsplan for anlegg og aktivitet
2011-2014

Vedtatt av Sorum kommunestyre
15.12.2010

Forord

Kommunedelplan for folkehelse, idrett og fysisk aktivitet i Sørum 2010-2021 er en rullering av planen som tidligere ble kalt "Plan for idrett og fysisk aktivitet i Sørum". I 2007 ble planen utvidet til også å omfatte folkehelse.

Det legges et bredt folkehelseperspektiv til grunn for planen. Planen er ment å være grunnlag for kommunens tilrettelegging innenfor idrett, fysisk aktivitet og folkehelse for barn, ungdom og voksne.

Til grunn for planen ligger også resultatet av dialogkonferansen med lag og foreninger 22. april 2008. Hovedpunktene herfra er videre utbygging og vedlikehold av turstier og gang- og sykkelveger, samt fokus på kulturelle møteplasser.

Intensjonen er at planen skal være et godt verktøy i vår felles oppgave om å oppnå visjonen "Sørum – Den gode kommune". Målet er at tiltakene i planen skal bidra til at det blir enklere for flere å gjøre de sunne valgene og få et bedre liv.

Gode samarbeidspartnere vil være av avgjørende betydning i arbeidet med å nå målene i planen. Frivillige organisasjoner, næringslivet, SLT-ordningen og Akershus fylkeskommune har bidratt tidligere og vil sammen med nye aktuelle parter bli invitert med i det videre arbeidet.

Sørum kommune, kommuneplan 2009 - 2021 slår i flere kapitler fast hvor viktig det er å arbeide for livskvalitet og god helse for kommunens innbyggere. Av målsettinger fra kommuneplanen som er med i denne planen nevnes: Investeringer som forbedrer kvaliteten på allmenne goder blant annet gang/sykkelveger. Kommunen må fortsette å legge til rette for at den frivillige delen av samfunnet klarer å fylle sin funksjon på en god måte. Hovedmålene i folkehelseplanen er videre skissert som en del av kommuneplanen.

Prioriterte tiltak som skal gjennomføres, må være innarbeidet i Sørum kommune handlingsplan med økonomiplan og budsjett. Denne planen er kommuneplanens kortsiktige del

Andre kommunedelplaner i Sørum som behandler felt som også er aktuelle og til dels overlappende i denne planen er:

- Kommunedelplan for rusforebygging
- Kommunedelplan for trafikksikkerhet
- Kommunedelplan for forebyggende tiltak
- Kommunedelplan for Sørumsand
- Kommunedelplan for Frogner
- Kommunedelplan for Grønnstruktur
- Kommunedelplan for kulturminner

Disse planene skal dekke deler av de samme områdene. Ved senere revideringer vil det være en utfordring å samkjøre tiltakene i planene i enda større grad enn tilfellet er nå

Sørumsand november 2010

Rådmann

Innhold

Forord	2
Del 1 Innledning med bakgrunn for planen	4
Visjon og hovedmål	4
Visjon for Sørums kommun	4
Hovedmål	4
Formål	4
Planprosess og medvirkning	5
Universell utforming	5
Støyvurdering ved etablering av nærmiljøanlegg	5
Del 2 Satsingsområder - planens langsiktige del 2011-2022	5
1. Fysisk aktivitet – idrett og friluftsliv	5
2. Kosthold	7
3. Tobakk og rus	7
4. Lokalsamfunn	9
Handlingsplaner for tiltak og prosjekter 2010- 2013	10
Fysisk aktivitet og idrett og friluftsliv	10
Kosthold	11
Lokalsamfunn	12
Del 4 Evaluering av forrige plan	14
Anleggsutvikling	14
Kommunal andel til spillemidler i perioden	14
Spillemidler tildelt i perioden 2004-2009	14
Hvordan planen har fungert som styringsverktøy i perioden	14
Del 5 Vedlegg	15
Uprioritert liste over langsiktige behov for anlegg 2013-2020	15
Kart over eksisterende og planlagte anlegg	18
Kilder	19

Del 1 Innledning med bakgrunn for planen

Visjon og hovedmål

Visjon for Sørums kommun

Sørums – Den gode kommune

Hovedmål

Trivsel, helse og et sunnere Sørums.

Innbyggerne i Sørums skal være fysisk aktive, se sammenhengen mellom kosthold, livsstil og helse, og kunne ta sunne valg for å bygge god helse.

Formål

- Få flere mennesker mer fysisk aktive
- Få en mer målrettet og helhetlig politikk for fysisk aktivitet
- Synliggjøre behov for tilrettelegging av anlegg, områder, og andre tiltak som kan bidra til at flere blir mer fysisk aktive
- Bedre mulighetene for finansiering av utbyggingsprosjektene
- Sikre arealer for lek, friluftsliv, idrett og kulturliv
- Avklare kommunens og organisasjonenes oppgaver, ansvar og økonomiske forpliktelser ved utbygging og drift av anlegg og områder for fysisk aktivitet
- Rekruttere og motivere barn og unge, eldre, og særskilte inaktive grupper til fysisk aktivitet.
- Motivere ungdom til å fortsette med regelmessig fysisk aktivitet i voksen alder
- Sette barneidrettsbestemmelsene på dagsorden slik at intensjonene i dem blir fulgt.
- Synliggjøre sammenhengen mellom kost, aktivitet/livsstil og helse
- Initiere samarbeid med frivillige lag og foreninger

Kommunen har ansvar for å legge til rette for kommunens innbyggere. Kommunen har også, gjennom sin planlegging, et særlig ansvar for å sikre befolkningen muligheter for å drive fysisk aktivitet i hverdagen. Fylkeskommunen skal være pådriver for, og samordne folkehelsearbeidet i fylket, bl.a. gjennom alliansebygging og partnerskap og ved å understøtte kommunenes folkehelsearbeid. Det er et krav at Sørums kommune har en plan for idrett og fysisk aktivitet for å kunne motta spillemidler fra Norsk Tipping sitt overskudd.

Sentralt i denne planperioden vil være å fokusere på de grupper, lag av befolkningen og individer som er inaktive og befinner seg i risikozonen for å få helseproblemer på grunn av lav fysisk aktivitet, feil kosthold og rusmisbruk. Det viser seg at sosiale ulikheter har betydning for aktivitetsnivået. En måte å nå disse gruppene på er et samarbeid eller partnerskap mellom fylket, kommunen og frivillige organisasjoner om å rehabilitere og tilrettelegge aktivitetstilbud for personer med liten fysisk aktivitet og med psykiske problemer. FYSAK-satsingen i Akershus er et eksempel på et slikt partnerskap.

Planprosess og medvirkning

En tverrfaglig arbeidsgruppe med representanter fra helseseksjon, plan- og utbyggingsseksjon, kulturseksjon, og Sørums idrettsråd har deltatt i utarbeidelsen av planen. Sørums kommunale Eiendomsforetak KF har vært konsultert underveis

Det ble arrangert en dialogkonferanse i april 2008, med deltakere fra mange lag, foreninger og seksjoner i kommunen. Innspillene fra konferansen er vektlagt i planarbeidet. Samarbeidet er i tråd med Plan- og Bygningslovens bestemmelser. Planarbeidet startet før ny Plan- og Bygningslov ble vedtatt med sine nye krav til planprogram.

Universell utforming

Universell utforming betyr at produkter, byggverk og uteområder som er i alminnelig bruk, skal utformes universelt. Altså på en slik måte at alle mennesker skal kunne bruke dem på en likestilt måte så langt det er mulig uten spesielle tilpasninger eller hjelpemidler. Universell utforming legges til grunn for planlegging i Sørums og benyttes både på overordnet og detaljert plannivå i tillegg til ved behandling av byggesaker.

Støyvurdering ved etablering av nærmiljøanlegg

Helse og omsorgsdepartementet har utarbeidet veilederen ” Støyvurdering ved etablering av Nærmiljøanlegg”. I denne veilederen heter det i sammendraget ” *På bakgrunn av målinger av lydnivået i ballbinger og generelle erfaringer fra klager på støy fra fritidsaktiviteter, anbefales det at det gjennomføres en støyfaglig utredning når avstanden mellom nærmiljøanlegget og nærmeste bolig er mindre enn 100 meter.*”

I Sørums vil vi søke å ha god planlegging og støyvurderinger ved etableringer av nærmiljøanlegg. På denne måten vil vi unngå å utløse konflikter og støyplager når vi tilrettelegger for lek, idrett og fysisk aktivitet i nærmiljøene..

Del 2 Satsingsområder - planens langsiktige del 2011-2022

1. Fysisk aktivitet – idrett og friluftsliv

Fysisk aktivitet

Statistisk sentralbyrå sine levekårsundersøkelser viser at det er økning i andel av befolkningen som mosjonerer ukentlig eller oftere, fra 58 % i 1998 til 73 % i 2008. Det er i 2008 11 % av personer i alderen 16-74 år som oppgir at de aldri mosjonerer, men denne andelen har gått ned fra 27 % i 1998.

Fakta:

Regelmessig fysisk aktivitet beskytter mot utvikling av hjerte- og karsykdommer, høyt blodtrykk, diabetes type 2, overvekt, fedme, tykktarmskreft og brystkreft. Fysisk aktivitet forbedrer også mental helse og er viktig for muskel-, skjelett- og leddhelse. Fysisk inaktive har større risiko for tidlig død og nedsatt funksjonsdyktighet enn fysisk aktive.

Regelmessig fysisk aktivitet blant barn og unge er nødvendig for normal vekst og utvikling, og har stor betydning for helsen, både i oppveksten og senere i livet. I barnehager og skoler bør det derfor være minst 60 minutter utelek eller annen fysisk aktivitet per dag på alle klassetrinn. Videre er det av

stor betydning at man legger forholdene til rette for at barn og unge kan være fysisk aktive i nærmiljøet, for barn oppholder seg hovedsakelig i nærheten av der de bor.

Effekten av trening er like god hos eldre som hos yngre, og de samme anbefalinger gjelder derfor for eldre som for yngre.

Kvinner som er moderat fysisk aktive i forbindelse med sin graviditet opplever svangerskap og fødsel som enklere, og har færre komplikasjoner enn inaktive gravide.

Idrett og friluftsliv

Sammenhengen mellom idrett og friluftsliv

Fysisk aktivitet brukes i stor grad som fellesnevner mellom den ikke konkurransepregede idretten og friluftsliv. Alle gå-, jogge-, ski-, og sykkelturner i naturområder kan betegnes som både idrett og friluftsliv, avhengig av motivene til den som utøver aktiviteten. Utendørs aktivitet i naturområder utøves ofte av store deler av befolkningen og fordrer som regel ikke kostbare investeringer. Naturopplevelse gjør aktiviteten mer lystbetont og bidrar til gevinst for den mentale helse. For at barn og unge skal videreføre tradisjonen med friluftsliv er det avgjørende at voksne er rollemodeller.

Idrett og friluftsliv som kulturell og sosial faktor

Idrett og friluftsliv representerer en egenverdi. Ved å mestre fysiske oppgaver og utfordringer gjennom trening oppstår positiv selvfølelse og tenkning. Idrettsleden står sentralt, og et ønske om opplevelser ligger i stor grad til grunn for den omfattende deltakelsen i breddeidretten. Mosjonister og friluftsfolk opplever også sosial samhørighet gjennom tiltagende interesse for fellesarrangementer. En rekke trim-/mosjonsopplegg er lagt opp slik at flere generasjoner deltar, noe som bidrar til å skape samhold og tilhørighet. I samhandling med andre, oppstår positive relasjoner og samarbeidsvilje. Dette gir seg utslag i bl.a. frivillig innsats for lagsarbeid og mange dugnadstimer på bygging/vedlikehold av anlegg.

Egenorganisert aktivitet

En av de mest populære formene for egenorganisert aktivitet er turgåing. En viktig oppgave i kommunen vil være å tilrettelegge og vedlikeholde turstier og turveier. Kulturstiene langs Glomma fra Rånåsfoss til Bingsfoss og videre nedover til Hammeren er eksempel på en mye brukt tursti i Sørum. Det nye turkart for Sørum kommune er ferdig både i papirutgave og i nettutgave og vil hjelpe befolkningen til å finne og planlegge turer i Sørum.

Grøntområder / friluftsområder

I kommuneplan 2009-2021 for Sørum har vedlegget ”Grønnstruktur” en beskrivelse av friluftsområder i Sørum. Sørum kommune opplever større etterspørsel etter tilrettelegging for ferdsl. Dette gjelder skilting og merking av turstier for sommerbruk og skiløyper til vinterbruk, samt turkart. Sørum har store utmarksområder. Utfordringen for de nye innflytterne er ofte å finne frem til de gode utgangspunktene for turer i disse områdene. Turkart for kommunen er blitt et godt bidrag. Fra tettstedene er det viktig å ha god tilgjengelighet mot friområdene, i form av gang/sykkelveger eller turveger. Disse bør skiltes og merkes. Det er svært viktig at tilgjengeligheten til friluftsområdene blir særskilt ivaretatt ved utbygging av tettstedene. Ny utbygging må planlegges slik at de viktigste korridorene bevares.”

Tiltak fysisk aktivitet - idrett og friluftsliv:

- Legge til rette for gode friluftslivsaktiviteter ved godt turkart, utbedre og vedlikeholde turstier
- Støtte frivillig innsats drift og vedlikehold av skiløyper og skøytebaner
- Legge til rette for god fysisk aktivitet for barn og unge gjennom fysisk aktivitet i skole med Trivsel i friminuttene. Mer fysisk aktivitet i SFO-tiden i samarbeid med idretten og sommerferieaktiviteter. Opprette og vedlikeholde skateparker

- Samarbeid med frivillige lag og foreninger og/eller treningsentre for å finne tiltak som stimulerer til mosjon og relasjonsbygging i alle aldersgrupper
- Arbeide for flere og bedre gang- og sykkelstier langs hovedveiene

2. Kosthold

Mat og spisevaner er en viktig del av vår kulturarv og har stor betydning for riktig ernæring, sosialt, mentalt og fysisk velvære. I vårt land har den ernæringsmessige sammensetningen stor betydning for folkehelsen. De store utfordringene er å redusere forbruket av sukker og å redusere inntak av fett, spesielt mettet fett. Videre å øke forbruket av frukt og grønnsaker og forbruket av grove kornprodukter.

Fakta:

Omtrent halvparten av norske menn og hver fjerde kvinne er overvektige. Det mest alvorlige er imidlertid at vi allerede hos barn ser alarmerende økning av kroppsvekten. Kostholdsundersøkelser blant barn og unge viser at svært mange har et kosthold med for mye sukker som hovedsakelig skyldes stort forbruk av brus, saft og godterier. Forbruket øker med alderen. Samtidig avtar rutinene med regelmessige måltider. Livsstilsykdommer som bl.a. diabetes type 2, som tidligere rammet voksne, opptrer nå også helt ned i barneårene.

Gode vaner legges tidlig og foreldre må gå i første rekke og være rollemodeller. Helsestasjon, barnehage, SFO og skole er andre samarbeidspartnere og tilretteleggere for å bidra til en sunnere livsstil. Tiltak her kan være sunne mattilbud i skolekantiner og i barnehager, vanddispensere i skoler, frukt og grønt tilbud på skolene, skolene setter av ressurser til praktisk matlaging slik at barn og unge får lyst til og lykkes med å lage mat på egenhånd.

Også på fritiden er det viktig at aktivitetstilbud til barn og unge, for eksempel innen idrett, har fokus på sunne matvaner. Dette kan gjøres gjennom informasjon og opplæring om sammenhengen mellom kosthold og gode prestasjoner.

For den voksne delen av befolkningen vil tiltak for systematisk kostholdsveiledning til utsatte grupper kunne fremme folkehelsen. Et helseforebyggende tiltak kan være tilrettelagte ernærings- og matlagingkurs.

Tiltak kosthold:

- God ernæring fra starten av
- Sunt kosthold blant barn og unge
- Samarbeide med frivillige lag og foreninger om matlagingkurs og fellesskap for enslige og familier som ønsker endring i kosthold
- Sunne varer i kiosk og servering ved arrangementer

3. Tobakk og rus

Rusforebyggende arbeid

Sørums kommune har vedtatt ”Kommunedelplan Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2011-2022. Denne rusplanen er kommunens overordnede plan på rusfeltet.

I et folkehelseperspektiv er det viktig å fange opp rusproblemer på et tidlig stadium. Det vil være ønskelig å redusere totalforbruket av tobakk og rusmidler, spesielt blant barn, unge og gravide.

Gjennom å heve debutalder for alkohol og tobakk, vil en redusere antallet misbrukere, og forekomst av rusrelaterte helseskader og dødsfall. Dette må tas hensyn til ved kommunens bevilgningspolitikk.

Fakta:

Forskning viser at for å begrense skadevirkninger av alkohol og narkotika kan man dels arbeide med å begrense tilgangen på rusmidlene, dels arbeide med å begrense *etterspørselen*. Størst effekt har tiltak som begrenser tilgang på rusmidler.

Etter som begrensningene for bruk av tobakk øker, ser vi en økning i snusbruk blant unge gutter og menn i alderen 25-44. Denne økningen er så stor at den mer enn veier opp for nedgangen i røyking. Alt i alt var det derfor flere i denne gruppen som brukte tobakk i 2008 enn i tidligere år: I 2005 brukte under halvparten av disse tobakk, i 2008 var det 60 prosent som enten røykte eller brukte snus.

Det har vært en liknende, om enn mindre tydelig, utvikling også for unge jenter: I alt 46 prosent brukte tobakk i 2008, en økning fra 42 prosent i 2005. Kvinner i aldergruppen 25-44 brukte ikke mer snus i 2008 enn i 2005. Andelen som bruker tobakk er redusert fra 40 prosent i 2005 til 34 prosent i 2008. Snus blant kvinner er så langt mest utbredt blant unge jenter under 25 år. Nesten ingen kvinner over denne alderen bruker snus. Andelen som bruker tobakk i en eller annen form, har derfor gått ned fra 2005 til 2008 for kvinner over 25 år.

Fakta:

Effektive tiltak som begrenser etterspørsel etter rusmidler er:

- *Foreldre og familie*: Forskning viser at foresattes holdninger til rus er av viktighet for ungdoms misbruk.
- *Fritid*: Sentrale tema er venner, sosiale fritidsaktiviteter og kulturen blant ungdom.
- *Skoler og barnehager*: mange av skoleprogrammene som tar for seg ANT - undervisningen (alkohol, narkotika og tobakk) ser ikke ut til å ha ønsket effekt (jf Nordahl- utvalget). Indirekte er skolens påvirkning stor, gjennom å fremme barn og unges psykiske helse og utvikling. Ved å styrke emosjonell og sosial kompetanse styrker dette barn og unge i forhold til rusmisbruk også.
- *Primærhelsetjenesten*
- *Arbeidsliv, bedrifter*: Ledere i bedrifter kan i kraft av sine posisjoner tydeliggjøre overfor sine ansatte at alkohol i arbeidstiden ikke tillates.
- *Restoranter*: Innslag som kan føre til høyere konsum av alkohol kan unngås, personalet kan læres opp i kjennetegn på ulike typer rus. Opplæring i det fysiske miljøet som belysning kan også medvirke til å gjøre etterspørsel etter rusmidler mindre.
- *Lag og foreninger* kan ha en politikk i forhold til at bruk av alkohol ikke forekommer i deres regi.

Andre faktorer som kan påvirke etterspørselen er at utleiere av festlokaler forsikrer seg om at det ikke skal serveres alkohol til mindreårige, og at narkotika ikke forekommer.

For å redusere totalforbruket av rusmidler, spesielt blant barn, unge og gravide i Sørums kommuner, skal kommunen utvikle en helhetlig og systematisk tilnærming i forhold til tiltak som reduserer etterspørselen for rusmidler.

Skolene i Sørums kommuner skal benytte de samme programmene for å forebygge rusmisbruk. De utvalgte programmene skal være forankret i forskning. Ansatte i Sørums kommuner skal utvikle god kunnskap om disse programmene. Programmene som viser til gode resultater, og som Sørums kommuner skal øke sin kunnskap i er:

”Unge og rus”: Rusforebyggende undervisningsprogram fra 8. trinn

”MOT”: Programmet tas i bruk i ungdomsskolene i kommunen

”Ørebro Forebyggende program”: Foreldreveiledningsprogram til alle foreldre på ungdomstrinnet (8 - 10. trinn).

”FRI”: Undervisningsprogram som strekker seg over 3 år i ungdomsskolen.

Programmene overfor viser alle til gode forskningsresultater og ellers faktorer som er positive i rusforebyggende arbeid.

Østnorsk kompetansesenter veileder ansatte i kommunen i arbeidet med rus. Dette arbeidet videreføres.

Tiltak rus og tobakk:

- ØPP, foreldreveiledningsprogram videreføres i samarbeid med Østnorsk kompetansesenter
- Samarbeid i Sørums idrettsråd om tobakksfrie idrettsarenaer
- På dette området henvises det videre til tiltak i rusmiddelplanen og plan for forebygging

4. Lokalsamfunn

Sørums kommune vil i løpet av 2010 vedta en plan for forebygging.

Å trives i hverdagen er viktig for godt humør og god helse. Lokalsamfunn som inkluderer alle, som er godt utformet og hvor innbyggerne ønsker å bli boende lenge, gir god folkehelse. For Sørums kommune er det viktig å bidra i utvikling av gode lokalsamfunn.

Helsetjenesten kan bare løse en liten del av helseproblemene til befolkningen. Ofte har forhold utenfor helsetjenesten størst betydning for å fremme en god helse. Gode lokalsamfunn er et av disse forholdene.

Samarbeid om prosjekter

- Frivillighetssentral
- SLT ordningen. Kriminalitetsforebyggende tiltak bl.a. gjennom samordning av ulike aktører.

God planlegging

God areal-planlegging er viktige faktorer for å få gode lokalsamfunn. Kommunen er en viktig aktør på disse områdene. Kommuneplanen gir overordnede føringer for kommunens planlegging.

Støtte til kultur og frivillig arbeid

Kommunen har et ansvar for kulturformidling, fordeling av midler til frivillige organisasjoner, spillemidler til idretts- og friluftsanlegg, og samfunnshus. Dette styrker lokalsamfunnene og gjør dem attraktive som bosteder og oppvekstkommuner.

Tiltak lokalsamfunn:

- Videreutvikle nærmiljøgruppene:
 - Frogner
 - Sørums
 - Blaker
 - Sørumsand
- Opprette frivillighetssentral i Sørums
- Stiftelsen Naboliv – et kriminalforebyggende tiltak på grasrotplan
- God informasjon på Sørums kommune sin hjemmeside

Del 3 Handlingsprogram 2011-2014 Planens kortsiktige del

Handlingsplaner for tiltak og prosjekter 2010- 2013

(Noen av tiltakene har hatt oppstart i 2010 og tidligere)

Fysisk aktivitet og idrett og friluftsliv

Tiltak som videreføres:

Prioriterte tiltak	Opp start	Ansvar	Samarbeid med	Drift utg /år
Turkartet gjøres bedre kjent for befolkningen	2010	Kultur	Lag og foreninger: historielaget og idretten	3 000
Utbedre og vedlikeholde turstier	2010	Kultur	Lag og foreninger historielaget og AEV	10 000
Fullføre prosjekt "Taterstien"	2012	Kultur	Grunneiere og Fet kommune	
Øke støtte til frivillig innsats for skiløyper og skøytebaner	2010	Kultur	Lag og foreninger	100 000
Arbeide for flere og bedre gang- og sykkelstier langs hovedveiene	2010	PLU	Kommunalteknikk KF Statens vegvesen	
Sommeraktiviteter	2005	Kultur	Fet og Aurskog - Høland kommune	30 000

Nye tiltak:

Prioriterte tiltak	Opp start	Ansvarlig	Samarbeid med	Drift utg/år
Opprette og vedlikeholde skateparker	2011	Lag og foreninger	Kultur	
Mer fysisk aktivitet i SFO-tiden i samarbeid med idretten	2011	Kultur og skole	Idrettslag	
Kjetil og Kjartan: "Trivsel i friminuttene"	2010	Skole	Kjetil og Kjartan	125 000
Tiltak som stimulerer til mosjon og relasjonsbygging i alle aldersgrupper	2011	Lag og foreninger	Kultur Trenings sentre	
Tiltak for å gi tilbud om idrettsaktiviteter til ungdom som ikke ønsker å konkurrere på høyt nivå	2012	Lag og foreninger	Lag og foreninger	

Kosthold

Tiltak som videreføres

Prioriterte tiltak	Opp start	Ansvarlig	Samarbeid med	Drift utg. /år
Videreføre ordning med frukt og grønt til alle elever i grunnskolen	2010	Skole		
Fremme økt deltakelse i skolemelkordningen i grunnskolen	2010	Skole		

Nye tiltak

Prioriterte tiltak	Opp start	Ansvarlig	Samarbeid med	Drift utg. /år
”God ernæring fra starten av” Tilby oppdatert informasjonsmateriell om amming, sped- og småbarnsnæring	2010	Helse		
”Sunne måltider i barnehage og SFO” utarbeide retningslinjer for mat i barnehage og SFO	2011	Barnehage Skole		
Samarbeide med frivillige lag og foreninger om matlagingskurs og fellesskap for enslige og familier som ønsker endring i kosthold	2011	Helse	Lag og foreninger	

Tobakk og rus

Prioriterte tiltak	Opp start	Ansvarlig	Samarbeid med	Drift utg. /år
ØPP, foreldreveilednings program videreføres	2010	FFF	Kompetansesenter rus-region øst (KoRus-Øst)	
Samarbeid om tobakksfrie idrettsarenaer	2011	Helse	Sørums idrettsråd	
Nye retningslinjer for tildeling av kulturmidler med krav om rusfri profil	2011	Kultur	Lag og foreninger	

Lokalsamfunn

Tiltak som videreføres

Prioriterte tiltak	Opp start	Ansvarlig	Samarbeid med	Drift utg. /år
Videreutvikle nærmiljøgruppene: Frogner Sørum Blaker Sørumsand	2010	FFF	Nærmiljø Gruppene Lag og foreninger	
God informasjon på Sørum kommune sin hjemmeside og andre medier	2011	FFF		

Nye tiltak

Prioriterte tiltak	Opp start	Ansvarlig	Samarbeid med	Drift utg. /år
Opprette frivillighetssentral i Sørum	2011	Kultur	Lag og foreninger	
Stiftelsen Nabohjelp – et kriminalforebyggende tiltak på grasrotplan	2010	FFF	Stiftelsen Nabohjelp	

Prioritert handlingsplan for bygging av idretts- og friluftsanlegg 2011 - 2014

Ordinære anlegg som fremmes som spillemidlesøknader for 2011 – i prioritert rekkefølge

Byggherre/ Prosjekt/ Beliggenhet	Foreslått oppstart År	Budsjetterte totale kostnader	Forventet drifts- utgifter per år	Kommunal andel	Forventet spillemidler	Forventet egenkap	Begrunnelse for prosjekt Merknader
Sørumsand IF Kunstgress idrettsparken	2008	7793		0	2500	2793	Gjentatt søknad. Ferdigstilt 2008 med komm. andel 2,5 mill. Tildelt 1 mill 2010
Frogner IL Turløype Heksebergåsen	2008	3515		0	1936	1117	Fornytt søknad. Avslag 2010 pga manglende midler
Blaker Jeger- og fiskerforening Ny leirduebane Dalbakk skytebane	2008	803		0	280	550	Fornytt søknad. Påbegynt søknad fra 2007. Anlegg påbegynt 2008 slutføres 2010
Sørum kommune Terapibasseng Fjuk Skole	2008	11220	177	0	2000	9220	Fornytt søknad. Rehabilitering HC-tilpasset basseng og garderobe. Tilleggsbevilgning til Sørum Eiendom KF 4.220.000 for 2010 Avslag 2009 og 2010
Sørum IL Klubbhus rehab Lørenfallet	2011	1701		0	567	567	Tidligere todels søknad sammenslått til en søknad
Sørumsand IF Nytt banedekke SIF-hallen	2010	633		0	211	372	Fornytt søknad. Hall og banedekke fra 80-tallet. Fare for spilleforbud pga for dårlig gulv. Brukes også av Sørumsand skole og SFO
Blaker skytterlag 50m skytebane Varden skytebane	2010	652		0	217	200	Fornytt søknad. Bygging av 50m skytebane med skyteskiver
Blaker skytterlag Støyskjerming Varden skytebane	2010	311		0	103	104	Fornytt søknad. Støyskjerming av 50m skytebane
Sørum IL Lysanlegg Lørenfallet	2011?	685		0	228	228	Ny søknad

Nærmiljøanlegg som fremmes for 2011 – i prioritert rekkefølge

Byggherre/ Prosjekt/ beliggenhet	Foreslått oppstarts år	Budsjetterte Totale kostnader	Forventet Driftsutgifter Per år	Forventet kommunal andel	Forventet spillemidler	Forventet egenkap	Begrunnelse for prosjekt. Merknader
Sørum kommune Ballbinge Fjuk skole	2011	529	5,5	0	200	329	
Sørum kommune Ballbinge Bingsfoss u.skole	2011	529	5,5	0	200	329	
Frogner IL Heksebergåsen skileilanlegg	2011	454			200	254	

Del 4 Evaluering av forrige plan

Anleggsutvikling

Det er bygget 3 kostnadskrevende anlegg i forrige planperiode. Dette er Bingsfosshallen og kunstgressbaner på Frogner og Sørumsand. I tillegg til dette er Kuskerudnebben friluftsbad rehabilitert.

Anlegg som fortsatt er aktuelle er videreført i handlingsplanen for denne planutgaven. Dette er Frogner IL sin lysløype i Heksebergåsen. Bassenget på Fjuk skole er rehabilitert og det er aktuelt å søke spillemidler til dette prosjektet.

Under følger en oversikt over antall gjennomførte anlegg i forrige planperiode.

Ordinære nyanlegg Gjennomført	Totalt 11prosjekter 11 anlegg er gjennomført. Herav 4 kostnadskrevende anlegg.
Nærmiljøanlegg Gjennomført	32 32 anlegg er gjennomført.

Kommunal andel til spillemidler i perioden

Sørums kommune har i denne perioden forskuttet både spillemidler og lagene sin andel for de to kunstgressbanene som er bygget. Dette i tillegg til sin 1/3 av finansieringen til de ordinære anleggene.

Spillemidler tildelt i perioden 2004-2009

Tabellen nedenfor viser en oversikt over hvor mye Sørums er tildelt i spillemidler i de ulike kategoriene i perioden 2004-2009. Beløpene er oppgitt i hele 1000.

Type anlegg	Tildeling 2004	Tildeling 2005	Tildeling 2006	Tildeling 2007	Tildeling 2008	Tildeling 2009	Totalt
Ordinære nyanlegg	1 400		1 941	1 101	750	2 200	7 392
Nærmiljøanlegg	262	756	686	478	200	200	2 583
Sum	1 662	756	2 628	1 579	950	2 400	9 975

Hvordan planen har fungert som styringsverktøy i perioden

Ved siden av å være et politisk styringsverktøy, skal planen være et verktøy for administrasjonens daglige oppfølging av feltet idrett og allsidig fysisk aktivitet.

Handlingsplan i gjeldende plan har fungert som en rettesnor og stort sett styrt anleggsutviklingen i kommunen. I det videre arbeidet med dette området vil det være viktig at flere kommunale instanser får et godt eierforhold til planen. På den måten kan vi få økt fokus på folkehelse, idrett og fysisk aktivitet

Del 5 Vedlegg

Uprioritert liste over langsiktige behov for anlegg 2013-2020

Kommunedelplanen skal inneholde en prioritert liste for utbygging av anlegg og områder som planlegges eller fullført i planperioden. Det er også tatt med en uprioritert liste over forslag fra lag og foreninger samt ønsker seg nybygg og utbygging av idrettsanlegg. Det er mottatt innspill fra Sørum IL, Sørumsand IF, Frogner IL, Blaker Skytterlag, Sørum Skytterlag og Blaker Jeger- og Fiskeforening. Formålet med en uprioritert liste er å lage en ”venteliste” over anlegg som er ønsket bygget og eventuelt prioritert av kommunen. Listen er ikke kronologisk.

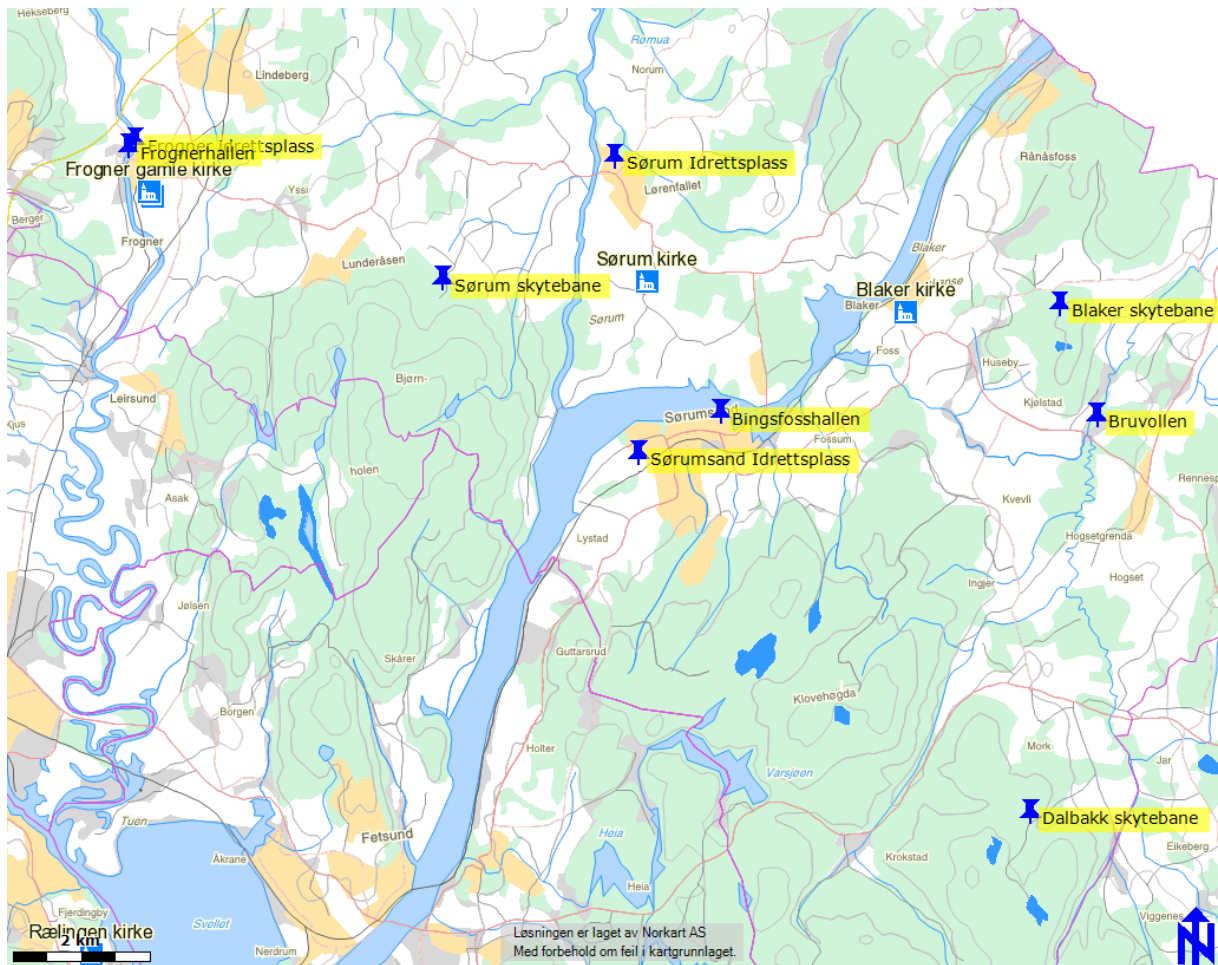
Byggherre /prosjekt / beliggenhet	Foesl. opp-startsår	Budsj. tot.- Kostn.	Forv. drifts-kostn. pr år	Forv. komm. andel	Forv. spille-midler	Forv. egen-kap	Begrunnelse for prosjekt. Evt. merknader
Sørum IL – fotballgruppa. Rehabilitering av garderobes	2008	700	?	233	233	233	Tas samtidig m rehabilitering av klubbhus
Sørum IL – Friidrettsgruppa. Friidrettsanlegg/Friplass	2009/10	2625	?	875	875	875	Bygges i tilkn. til idrettsplassen i Lørenfallet
Sørum IL – fotballgruppa. Belysning fotballbane, nedre tomt	2009/10	1000	20	333	333	333	Behov for lys på nedre del av anlegget
Sørum IL – Rehabilitering av lysstruktur hovedbanen		600					Ny vår 2010 Tilbud innhentet
Sørum IL - Rulleskibane							Ny vår 2010 I eksisterende terreng
Sørum IL – Ski-/friidrettsgruppa. Friplasser i lysløypa	2011	65	?	?	?	?	Poster i lysløypa for fysisk fostring Nærmiljøanlegg
Sørum IL – skigruppa. arrangørbu i lysløypa	2011	200	?	66	66	66	Plassering ved Sørum skole
Sørum IL – fotballgruppa. Innbytterbu/sitteplass/tribunestoler	2012	125	?	41	41	41	Til bruk på nedre 11'er bane
Sørum IL – Ungdomsgruppa. kunstis/skøytelekke	2013	600	?	200	200	200	Helårsis laget av resirkulert plast

Sørum IL- tak over idrettsanlegg	2014	4250	?	1416	1416	1416	Innendørshall. Stort behov for helårsbruk av friidrettsanlegget
Sørum IL – skigruppa. Snøkanon	2014	350	?	116	116	116	For prod. av snø til løypetrase
Sørum IL – Skigruppa. Stomperud løype	2015	500	3	166	166	166	Etablering av bredere løypetrassèr
Sørum IL – Skigruppa. Skileikeanlegg	2015	200	?	66	66	66	Utstyr til bruk ved trening og konkurranse
Sørum IL – aktivitetshall i Lørenfallet	2016	1000	?	333	333	333	”verkstedet” på industritomta ombygges til aktivitetshall
Rehabilitering av Foreningshuset Lørenfallet AL	2008-12	875	?	291	291	291	Eies av Saniteten og Sørum IL. Bygget i 1960. Behov for full renovering
Blaker IL – Idrettshall	2011	10 000	500	1 750	1 750	5 000	+1.000.000kr i annen kapital
Blaker IL – oppgradering av uteanlegg på Bruvollen	2009	350	10	1000	1000	100	+ 50.000kr. i annen kapital
Frogner IL – multihall, Frogner Idrettspark	2010	35000	900	?	?	?	Ønsker å øke kap. med 3 nye innendørsflater
Blaker Skytterlag – utbedring av standplass	2009	450	?	150	150	150	Krav til lavere støyforurensning gjør det nødvendig med utbedringer
Blaker Skytterlag – Ny 200m. bane	2012	900	20	300	300	300	Behov for kortere bane pga. overgang til nytt kaliber (5,6mm)
Blaker Skytterlag – Ny 50m. bane	2009/10	300	10	100	100	100	Til 50.m rifleskyting (kal.22) som er olympisk øvelse.
Sørumsand IL – Varmeanlegg til kunstgressbane	2009/10	1600	200	533	533	?	+ 533.000kr i annen kapital

Sørumsand IL – Helårs plast skøytebane	2010	400	?	200	200	?	+ 200.000kr i annen kapital
Sørumsand IL – Rehabilitering av garderobes i klubbhuset	2010	1500	?	500	500	?	+ 500.000kr i annen kap. Brukes også i forbindelse med kroppsøving av Sørumsand skole.
Sørumsand IL – rehabilitering av klubbhusets gamle del	2011	1000	?	333	333	?	+ 333.000kr. i annen kapital
Sørumsand IL – SIF Hallen, nytt gulvdekke og kulvert	2009	1500	?	600	500	400	Behov for nytt dekke. Hallen brukes også av Sørumsand skole
Sørumsand IL – Rundløype Sennerud lysløype	2012	1500	?	500	500	?	+ 500.000kr. i annen kapital. Skal også brukes som gang- og sykkelvei om sommeren
Sørum Skytterlag – Rehabilitering av skytterhuset, Dammyra Skytterbane	2009	1890	10	630	630	53	+577.000kr. i annen kap. Behov for innlagt vann samt varme lokaler om vinteren
Sørum Skytterlag – Elektroniske skiver, Dammyra Skytterbane	2009	359	8	115	115	4	+115.000kr i annen kap.
Blaker Jeger- og Fiske Forening, lerduebane/løpende elgbane/riflebane	2009	498?	?	166	166	127	

Kart over eksisterende og planlagte anlegg

(Fullstendig kart er under utarbeiding)

Kilder

- LOV 1985-06-14 nr 77: Plan- og bygningslov.
- LOV 2009-06-19 nr 65: Lov om fylkeskommuners oppgaver i folkehelsearbeidet
- ”Oppskrift for et sunnere kosthold” Handlingsplan for bedre kosthold i befolkningen. Utgitt av departementene.
- Sørums kommun, kommuneplan 2009-2021
- Sørums kommun, Plan for idrett og fysisk aktivitet i Sørums kommun 2005 - 2016
- Statistisk sentralbyrå, Levekårsundersøkelsen 1998 og 2008

Nyttige linker og adresser

- Sørums kommunes hjemmesider. www.sorum.kommune.no
- Informasjon fra Norsk Tipping i samarbeid med Kulturdepartementet www.spillemidlene.no
- Kulturdepartementets Register over Idrettsanlegg og Spillemiddelsøknader: www.idrettsanlegg.no
- Kulturdepartementets idrettssider: www.dep.no/kkd/norsk/idrett/
- Norges Idrettsforbund og Olympiske komité: www.nif.idrett.no
- Akershus Idrettskrets: www.idrett.no/krets/akershus/
- Sørums Idrettsråd (via AIK): <http://www.n3sport.no/organisation.asp?orgelementid=326>
- www.aktiveskolebarn.no
- Trygg Trafikk: www.tryggtrafikk.no
- Akershus fylkeskommune: www.akershus.no